

MINISTERUL EDUCAȚIEI

COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

clasa a II-a

2

Mădălina Stan
Ioana Dan

DEȘTEAPTĂ-TE, ROMÂNE!

de Andrei Mureșanu

Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată croiește-ți altă soarte,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani!

Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâni mai curge un sânge de roman,
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume
Triumfător în lupte, un nume de Traian!

Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune, ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
„Viață-n libertate ori moarte!” strigă toți.

Preoți, cu crucea-n frunte! căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt.
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost' pământ!

CUPRINS

Competențe generale și specifice	6	Scrierea corectă a cuvintelor într-un/într-o	36
Ghid de utilizare a manualului digital	7	Recapitulare	37
		Evaluare	38
		Știu mai bine!	39
		Proiect în echipă	40
UNITATEA 1 – ÎMI AMINTESC DIN CLASA I (Recapitulare inițială)			
Recapitulare inițială (I)	10		
Recapitulare inițială (II)	12	UNITATEA 4 –	
Evaluare inițială	13	BUNELE MANIERE	
		Textul liric. <i>Doi frați cumiți</i> , de Elena Farago	42
UNITATEA 2 –		Așezarea textului liric în pagină	44
CU PAȘI GRĂBIȚI SPRE ȘCOALĂ		Povestirea unei întâmplări trăite	45
Înapoi la școală. <i>Prima zi de școală</i> ,		Biletul	46
de Lavinia Braniște	16	Textul liric. Universul copilăriei. <i>Să fii manierat</i> ,	
Textul. Titlul. Autorul. Alineatul. <i>Cartea fără</i>		de Andrei Dósa	47
<i>poveste</i> , adaptare după Carolina Rabei	18	Dialogul despre familie și locuință. Descrierea	
Dialogul. A se prezenta/a prezenta pe cineva.		unei persoane (I)	49
Salutul	20	Scrierea imaginativă pe baza unui șir de imagini	50
Alfabetul. Literele mici și mari de mână.		Recapitulare	51
Grupurile de litere. <i>Trenul alfabetului</i> ,		Evaluare	53
de George Zarafu	21	Știu mai bine!	55
Cartea. Cuprinsul unei cărți. <i>Fetița care voia să</i>		Proiect în echipă	56
<i>salveze cărțile</i> , adaptare după Klaus Hagerup	22		
și Lisa Aisato		UNITATEA 5 –	
Inițierea, menținerea și încheierea unui dialog	24	SĂRBĂTORI DE POVESTE	
Așezarea în pagină a textului. Copierea	25	Textul narativ. Povestirea orală (I). <i>În Ajunul</i>	
Recapitulare	26	<i>Crăciunului</i> , adaptare după Alexandru Vlahuță	58
Evaluare	27	Propoziția/Enunțul. Semnul exclamării	60
Știu mai bine!	28	Scrierea cuvintelor cu m înainte de p sau b	61
		Reguli ale comunicării orale. Intonația adecvată.	
UNITATEA 3 –		<i>Crăciunul copiilor</i> , de Octavian Goga	62
PREGĂTIRI DE TOAMNĂ		Felicitatea	64
Textul literar. Textul narativ. <i>Poveste de toamnă</i> ,		Cuvinte cu sens asemănător	65
adaptare după Titel Constantinescu	30	Recapitulare	66
Ascultarea și respectarea opiniei celui alt	32	Evaluare	67
Scrierea cuvintelor cu ă și î . Transcrierea	33	Știu mai bine!	68
Textul narativ. Recunoașterea personajelor (I).			
<i>Puișorii</i> , adaptare după Emil Gârleanu	34		

UNITATEA 6 – ÎN FAMILIE

Textul narativ. Povestirea orală (II). <i>Ce mai faci, bunico?</i> , adaptare după Mircea Sântimbreanu	70
Povestirea orală a unei întâmplări observate.	
Pronunția clară și corectă	72
Virgula	73
Textul nonliterar/informativ.	
<i>Manualul calității pentru familia mea</i> , adaptare după Georgeta Bucșan	74
Descrierea unui fenomen. Cuvântul. Silaba	76
Scrierea imaginativă pe baza unei imagini.	
Cuvintele <i>sa/s-a</i>	77
Recapitulare	78
Evaluare	79
Știu mai bine!	80

UNITATEA 7 – BAGHETA MAGICĂ A PRIETENIEI

Textul narativ. Recunoașterea personajelor (II). <i>Mărinimie</i> , adaptare după Emil Gârleanu	82
Dialogul în situații concrete. A cere și a da informații	84
Două puncte	85
Textul narativ. Dialogul (I). <i>Prietenii</i> , adaptare după Natașa Galche	86
Repovestirea unor întâmplări citite	88
Scrierea pe liniatură dictando. Cuvinte cu sens opus	89
Recapitulare	90
Evaluare	91
Știu mai bine!	92

UNITATEA 8 – CUFĂRUL CU SENTIMENTE

Textul narativ. Formularea unei idei. <i>Cea mai timidă fată din clasă</i> , adaptare după Gally Lauteur	94
Descrierea unui obiect. Descrierea unei persoane (II)	96

Despărțirea cuvintelor în silabe la capăt de rând.	
Cuvinte cu aceeași formă și înțeles diferit	97
Exprimarea corectă. <i>Cinste și omenie</i> , adaptare după Petru Demetru Popescu	98
Scrierea corectă a cuvintelor <i>dintr-o/dintr-un</i>	100
Scrierea imaginativă pornind de la o bandă desenată	101
Recapitulare	102
Evaluare	103
Știu mai bine!	104

UNITATEA 9 – SĂRBĂTOAREA PRIMĂVERII

Textul narativ. Recunoașterea personajelor (III). <i>Ghiocelul</i> , adaptare după Hans Christian Andersen	106
Sunetele limbii române. Vocalele și consoanele	108
Scrierea cuvintelor care conțin grupurile de sunete <i>oa, ea, ia, ie, ua, uă</i>	109
Textul narativ. Dialogul (II). <i>Ciocârția</i> , adaptare după Ion Agârbiceanu	110
Scrierea corectă a cuvintelor <i>sau/s-au</i>	112
Scrierea imaginativă pe baza unui șir de întrebări	113
Recapitulare	114
Evaluare	115
Știu mai bine!	116

UNITATEA 10 – SUNT COPIL ÎN FIECARE ZI

Textul literar (consolidare). <i>Vâj-vâj prin călimară</i> , adaptare după Cristina Beatrice Preda	118
Textul nonliterar/informativ (II)	120
Afișul	121
Scrierea cuvintelor care conțin litera x	122
Recapitulare	123
Evaluare	124
Știu mai bine!	126

UNITATEA 11 – CĂLĂTORIE PRINTRE POVEȘTI (Recapitulare finală)

Recapitulare finală	129
Evaluare finală	131
Proiect	133
Mic dicționar	134
Recomandări pentru lectură suplimentară	135
Sugestii de fișe pentru observarea sistematică a activității elevilor	136

COMPETENȚE GENERALE ȘI SPECIFICE

1. Receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute

- 1.1. Identificarea semnificației unui mesaj oral din
texte accesibile variate
- 1.2. Identificarea unor informații variate dintr-un text
audiat
- 1.3. Identificarea sunetelor și silabelor în cuvinte și a
cuvintelor în enunțuri rostite cu claritate
- 1.4. Exprimarea interesului pentru receptarea de
mesaje orale, în contexte de comunicare
cunoscute

2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare

- 2.1. Formularea unor enunțuri proprii în situații
concrete de comunicare
- 2.2. Transmiterea unor informații printr-o suită de
enunțuri înlănțuite logic
- 2.3. Participarea cu interes la dialoguri, în diferite
contexte de comunicare
- 2.4. Exprimarea expresivă a ideilor în contexte
familiare, manifestând interes și încredere în sine

3. Receptarea unei varietăți de mesaje scrise, în contexte de comunicare cunoscute

- 3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul
cunoscut
- 3.2. Identificarea mesajului unui text în care se
relatează întâmplări, fenomene din universul
cunoscut
- 3.3. Identificarea semnificației unor simboluri, în
contexte cunoscute
- 3.4. Exprimarea interesului pentru lectura unor cărți
adevrate vârstei

4. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare

- 4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de
comunicare
- 4.2. Redactarea unor mesaje simple, cu respectarea
convențiilor de bază
- 4.3. Exprimarea unor idei, sentimente, păreri prin
intermediul limbajelor convenționale

GHID DE UTILIZARE A MANUALULUI DIGITAL

Ce este manualul digital?

Manualul digital reproduce integral versiunea tipărită, oferind elevilor posibilitatea de a interacționa cu diverse elemente de conținut. Astfel, aceștia vor putea să vizioneze animații sau filme, să rezolve exerciții interactive și să navigheze prin manual.

Simbolurile folosite în manualul digital:

1. Elemente grafice (AMII-uri statice):

- imagini;
- informații și activități suplimentare.

2. Elemente video (AMII-uri animate):

- videoclipuri cu informații și activități suplimentare;
- curiozități.

3. Exerciții interactive (AMII-uri interactive):

- exerciții de alegere multiplă, de tip adevărat sau fals, de asociere, de completare etc.

REȚINE! Participanții la dialog sunt, pe rând, vorbitor și ascultător. Vorbul trebuie să fie formulat și rostit clar și corect de către vorbitor și receptiv cu atenție de către ascultător.

DESCOPERĂ

1. Citește dialogul dintre cele două personaje, completând răspunsul Dariei:

Daria: — Bună, Daria!
— Bună, Alina!
— Te simți pregătită pentru testul de azi?
— Sunt pregătită, da!
— Cu ce aveți nevoie de o literatură.
Câte pagini are o fișă?
— O fișă are pagini.
— Mulțumesc mult! Succes la test!
— Cu plăcere! Succes și gel!

2. Răspunde la următoarele întrebări:

a) Ce formule de salut sunt folosite la începutul dialogului?
b) Cine participă la dialog?
c) Cum răspunde Daria atunci când Alina îi mulțumesc?

INVESTIGĂ! În vizită la bibliotecă!

Ce vezi acolo? Vezi merge la bibliotecă cea mai apropiată de școală.

Cum vezi lucrurile în echipă de câte patru vezi vizita bibliotecii și vezi strângere informații despre:

- ce fel de cărți se află în bibliotecă;
- care este rolul unui liberar;
- unde se găsește secțiunea de cărți pentru copii.

Amplifică! Cum este organizată o bibliotecă.

Amplifică! Fiecare echipă prezintă în fața clasei informațiile obținute. Puteți adăuga și alte aspecte care v-au atras atenția.

DESCOPERĂ

Observă cum este așezat în pagină textul de mai jos, apoi răspunde la întrebări:

19. 10. 2023.

*Fișa care voia să salvare cărțile
Klaus Hagerup și Lisa Aisato*

*Anna era o fișă care salva cărțile.
Mergând la bibliotecă, a aflat că toate
cărțile pe care nu le împrumuta, numere
urmasii să fie distruse.*

REȚINE!

Permis a așeza un text în pagină, având în vedere următoarele:

- scriem pe primul rând, în dreapta;
- lăsam un rând liber;
- scriem textului pe mijlocul rândului următor;
- scriem sub titlu, de la jumătatea lui;
- respectăm din textul tipărit;
- respectăm semnificația de punctuație;
- respectăm lințurarea și scriem înțeles.

REȚINE!

Intercalează! Dacă propozițiile sunt adevărate sau? Dacă sunt false.

a) Scriem data pe primul rând din stânga. 0/1

b) Scriem titlul textului înainte de dată. 0/1

c) Scriem numele autorului/autorilor sub titlu. 0/1

d) Nu folosim alineam. 0/1

Cum se folosește manualul digital?

1. Meniul superior

- **Mărire/micșorare** – se mărește sau se micșorează fereastra, pentru o vizualizare adecvată a elementelor de interes.
- **Căutare** – pot fi efectuate căutări în manualul digital după cuvinte-cheie.
- **Cuprins** – deschide cuprinsul manualului digital.
- **Înapoi la prima pagină** – se revine la prima pagină a manualului digital.
- **Pagina anterioară** – se accesează pagina anterioară paginii curente.
- **Pagina următoare** – se accesează pagina următoare paginii curente.
- **Salt la ultima pagină** – se accesează ultima pagină a manualului digital.
- **Adnotări** – deschide o galerie de instrumente, cu funcții diferite, ce permit operații în timp real: sublinieri, adnotări, încercuiri, demarcări, mascări, evidențieri etc.
- **Tipărește** pagini din manualul digital.
- **Indicații** – se accesează ecranul cu indicații.

2. Ajutor în utilizarea exercițiilor interactive (AMII-urilor interactive):

Deschide interacțiunea dând click cu mouse-ul pe . Pentru exercițiile de completare, utilizează mouse-ul pentru a poziționa cursorul pe spațiul în care dorești să completezi. Pentru exercițiile de alegere, urmărește cerința, apoi utilizează mouse-ul și apasă pe varianta de răspuns pe care o consideri corectă. Apasă butonul **Verifică** pentru a vedea dacă ai ales corect. Pentru toate tipurile de exerciții apare în cazul răspunsului corect și în cazul răspunsului greșit. Pentru a relua rezolvarea exercițiului, apasă butonul **Mai încearcă**.

3. Ajutor în utilizarea elementelor video (AMII-urilor animate):

Apasă butonul pentru a deschide videoclipul. Butonul **Play (Vizualizare)** este localizat pe bara de jos a ferestrei, alături de **Volum** și opțiunea **Afișare completă** pe ecran. Pentru a opri temporar videoclipul, apasă butonul **Pauză**, de pe bara de jos a ferestrei. Pentru a închide videoclipul, apasă butonul din colțul din dreapta-sus al ferestrei.

4. Ajutor în utilizarea elementelor grafice (AMII-urilor statice):

Apasă butonul . Imaginea se va deschide într-o fereastră nouă. Apasă butonul din colțul din dreapta-sus, pentru a închide imaginea.

UNITATEA

1

ÎMI AMINTESC DIN CLASA I *Recapitulare inițială*

În această unitate:

- vei recapitula conținuturile învățate în clasa I
- vei exersa priceperile și deprinderile dobândite în anul școlar trecut

1. Privește cu atenție imaginile de mai jos, apoi formulează oral:

- o rugămintă pe care băiatul o poate face către doamna vânzătoare;
Exemplu: — Puteți să îmi dați, vă rog, două creioane?
- o propoziție prin care fata îi răspunde colegei sale.

2. Privește imaginile de mai jos. Scrie câte o propoziție pentru fiecare în parte, astfel încât să obții, la final, o scurtă povestire.

3. Ordonează cuvintele pentru a obține propoziții. Transcrie propozițiile în caiet.

- pământ. 5 Frunzele 1 cad 3 copacilor 2 pe 4
- de școală. zi prima Este

4. Din câte cuvinte sunt formate propozițiile? Încercuiește cifra corespunzătoare.

- Școala începe în luna septembrie.
- Vacanța de vară a fost frumoasă.
- Doamna învățătoare ne așteaptă.

5. Încercuiește în fiecare serie cuvintele formate din trei silabe:

- animal, carte, colete, lonela;
- pasăre, magazin, pietre, colier;
- iarbă, aparat, frunze, degete;
- Azorel, insignă, școală, tabletă.

6. Schimbă prima literă a fiecărui cuvânt pentru a forma cuvinte noi:

mare = tare -----

coc = -----

tac = -----

aici = -----

7. Scrie în caiet:

- un cuvânt format dintr-o singură silabă; *Exemplu: măr*
- două cuvinte formate din două silabe;
- trei cuvinte formate din trei silabe.

8. Alcătuiește două propoziții cu înțelesurile diferite ale cuvântului *sare*.

9. Recunoaște grupul de litere și completează tabelul ca în model:

ci							
ciuperci, licurici, căciulă	Celia, cercel, cerneală	geam, geantă, rege	agil, gingaș, magie	cheie, pachet, Enache	Chivu, trunchi, rechin	Anghel, înghețată, ghete	ghiveci, unghie, Ghiță
							

◆ Citește cu atenție textul de mai jos.

— Copii, astăzi avem musafiri, spune mama. Trebuie să aranjăm masa.

— Știu, sosesc bunicii! Ne ocupăm noi, răspunde cu multă veselie Angela.
În curând începe școala și nu îi vom mai vedea atât de des.

— Ai dreptate! Spune cu ce să ajut, intervine Andrei. Aduc mai multe scaune? Tu poți aranja farfuriile, tacâmurile și șervețelele.

Când mama revine, totul este în ordine. Lipsește doar o vază cu flori.
Va alege crizantemele,
preferatele bunicii.

1. Transcrie din text:

- a) o propoziție care se termină cu punct;
b) o propoziție care se termină cu semnul întrebării.

2. Desparte în silabe cuvintele:

musafiri

mu-sa-firi

alege

știu

veselie

vază

3. Găsește:

- a) cuvinte cu sens asemănător pentru: *musafiri, veselie*. Exemplu: *musafiri = oaspeți*
b) cuvinte cu sens opus pentru: *multe, ordine*.

4. Subliniază, în text, un cuvânt care conține grupul de litere *ci* și încercuiește un cuvânt care conține grupul de litere *ge*.

5. Scrie, din text:

- a) patru cuvinte formate din două silabe; Exemplu: *as-tăzi*
b) patru cuvinte formate din trei silabe.

- ◆ Citește cu atenție textul, apoi rezolvă cerințele.

BILIBOACĂ

adaptare după Mircea Sântimbrianu

Biliboacă merge spre casă, printre frunzele aurii. Parcă aude nelipsita întrebare a mamei din clipa când va deschide ușa:

— Cum a fost azi la școală?

Nu este nimeni acasă. În bucătărie, ciorba își aburește aroma. Băiatului îi e foame și mușcă din greșeală nu din colțul de pâine, ci din ardeiul iute. De ciudă, îi vine să plângă.

Și deodată glasul cald al mamei și nelipsita întrebare:

— Cum a fost azi la școală?

1. Transcrie din text:

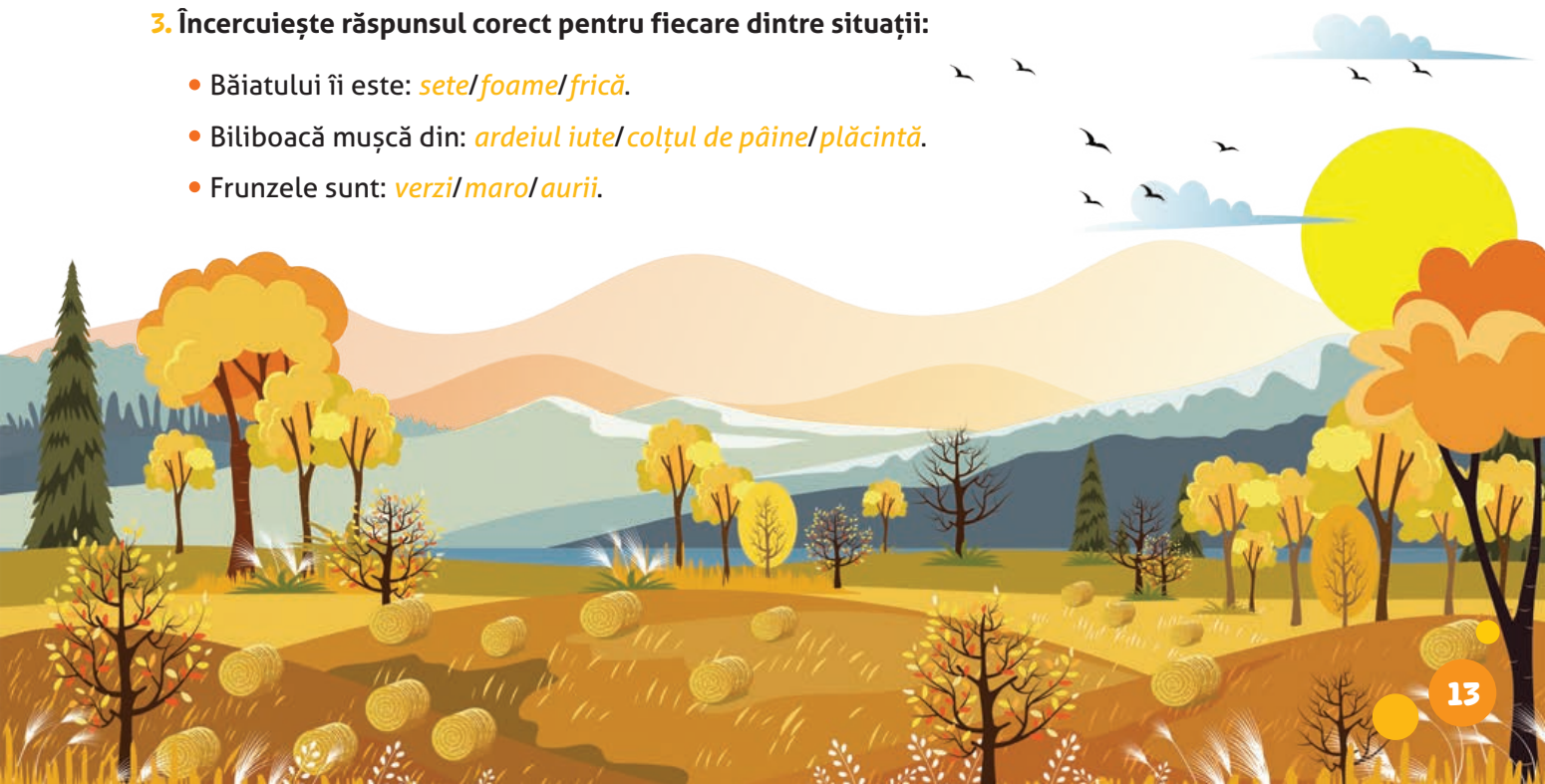
- prima propoziție;
- o propoziție care se termină cu semnul întrebării;
- o propoziție alcătuită din patru cuvinte.

2. Scrie numărul de silabe pentru fiecare dintre cuvintele următoare:

școală, azi, frunzele.

3. Încercuiește răspunsul corect pentru fiecare dintre situații:

- Băiatului îi este: *sete/foame/frică.*
- Biliboacă mușcă din: *ardeiul iute/colțul de pâine/plăcintă.*
- Frunzele sunt: *verzi/maro/aurii.*

4. Transcrie din text:

- un cuvânt care conține grupul de litere *ci*;
- un cuvânt cu sens asemănător pentru cuvântul *vocea*;
- un cuvânt cu sens opus pentru cuvântul *rece*.

5. Alcătuieste:

- o propoziție cu punct care să conțină cuvântul *frunze*;
- o propoziție cu punct care să conțină cuvântul *casă*;
- o propoziție cu semnul întrebării care să conțină cuvântul *ciorbă*.

	1	2	3	4	5
FB	3★	3★	3★	3★	3★
B	2★	2★	2★	2★	2★
S	1★	1★	1★	1★	1★
★ – un răspuns corect					

AUTOEVALUARE

Alege imaginea care sugerează cum te-ai simțit la finalul acestei unități. Colorează!

UNITATEA

2

CU PAȘI GRĂBIȚI! SPRE ȘCOALĂ

În această unitate de învățare:

- vei recunoaște titlul, autorul și alineatele unui text
- vei învăța să porți un dialog, să saluți și să te prezinți
- vei descoperi componentele unei cărți
- vei învăța să așezi un text în pagina caietului

- ◆ Citește textul în gând, apoi cu voce tare.

PRIMA ZI DE ȘCOALĂ

de Lavinia Braniște

În prima zi de școală, Ilinca are un ghiozdan nou, dar bunicul Petre vrea neapărat să-l ducă el. E foarte mândru de ghiozdanul cu peștișori colorați. Merge **țanțoș*** pe stradă, cu fetița de mână.

Școala a fost închisă toată vacanța pentru renovare. Din interior se auzeau mereu voci misterioase.

Pe zidul dinspre stradă a apărut un desen cu un elefant mare cât două etaje. Dimineața, soarele îi bate pe jumătate de față. Dacă te miști de pe un picior pe altul, pare că-ți face cu ochiul.

În curte, bunicul se desparte cu greu de ghiozdan. Nu vrea să se întoarcă acasă.

— Mai stau puțin de vorbă cu elefantul! strigă el după fetița care o **zbughește*** iute către doamna învățătoare.

PORTOFOLIU

Realizează-ți portofoliul la *Comunicare în limba română!* Într-o mapă, adaugă:

- o primă fișă cu numele, clasa, școala și denumirea disciplinei;
 - desenele, proiectele, fișele de lucru etc. realizate pe parcursul anului școlar.
- Realizează un desen reprezentativ pentru prima zi de școală. Adaugă-l în portofoliu!

VOCABULAR

- țanțoș** – semeț, mândru;
a o zbughi – a o lua deodată la fugă.

ÎNȚELEGE TEXTUL

1. Scrie:

Titlul textului	<i>Prima zi de școală</i>
Autorul	
Numărul de alineate	

2. Răspunde la următoarele întrebări:

- Despre ce zi se vorbește în text?
Exemplu: În text se vorbește despre prima zi de școală.
- Care este numele fetei?
- În ce anotimp a fost școala închisă?
- Ce obiect al elevului este descris în text?
- Ce anume a fost pictat pe zidul școlii?
- De ce crezi că nu vrea bunicul să se întoarcă acasă?

3. Găsește un alt titlu potrivit textului.

EXERSEAZĂ

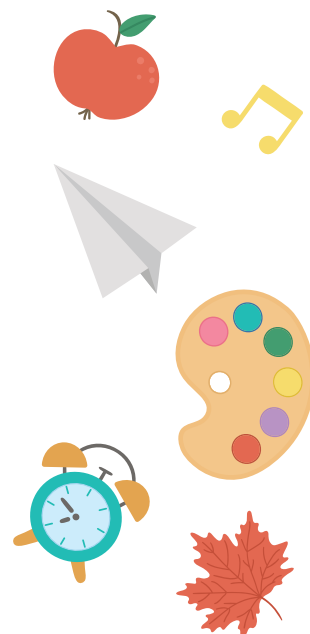
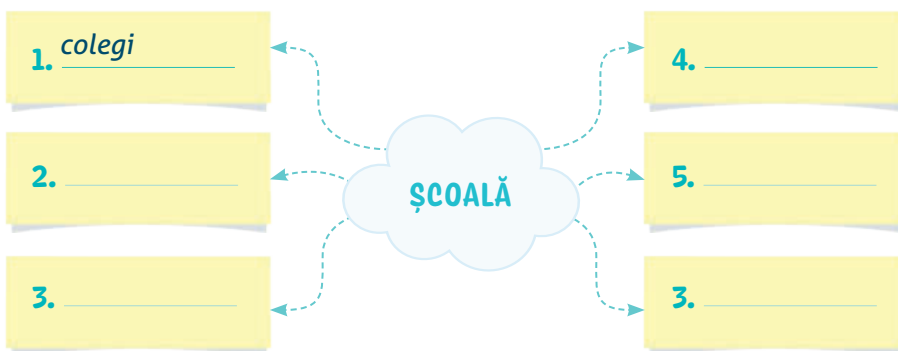
1. Scrie câte o propoziție, folosind cuvintele: *școală, vacanță, ghiozdan*.
Exemplu: Azi este prima zi de școală.
2. Desparte în silabe cuvintele: *mândru, voci, elefant, soarele, doamna*.
3. Transcrie din text propoziția care arată cum este decorat ghiozdanul Ilincăi.
4. Rescrie propozițiile de mai jos, folosind în locul cuvintelor colorate alte cuvinte, cu sens asemănător.
 - Merge țațos pe *stradă*.
 - Pe zid a apărut *un desen* cu un elefant.

EU SPUN UNA, TU SPUI MULTE

școală – *școli* _____
 bunic – _____
 elefant – _____
 stradă – _____
 dimineață – _____

SPUNE CE GÂNDEȘTI

Scrie în schema de mai jos cuvintele care îți vin în minte atunci când te gândești la școală.

APLICĂ

Textul scris de Lavinia Braniște descrie prima zi de școală a Ilincăi. Descrie și tu prima zi de școală din clasa a II-a, completând cadranul de mai jos.

M-am întâlnit cu <i>prietenii mei</i>	Am simțit...
Am văzut...	Mi-am amintit de...

- ◆ Citește textul în gând, apoi cu voce tare.

CARTEA FĂRĂ POVESTE

adaptare după Carolina Rabei

Biblioteca este un loc unde poți citi tot felul de cărți. Noaptea, după ce biblioteca se închide, cărțile încep să vorbească între ele. Sunt bucuroase că au fost răsfoite de copiii veniți în vizită.

Pe cel mai înalt raft, unde nu ajungea niciun copil, o carte era tristă.

— De când sunt aici, nimeni nu m-a citit.

Celelalte cărți s-au hotărât să construiască, din paginile lor, o scară până la raftul cel mai de sus.

A doua zi, Andi, un băiețel care prefera să deseneze, a observat cartea pe măsuta lui. A răsfoit primele pagini și a văzut o mulțime de ilustrații cu dinozauri. Pe lângă ilustrații, erau scrise multe cuvinte despre dinozauri. Așa că Andi a început să citească.

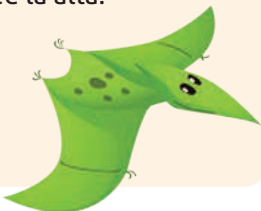
- ◆ Citiți textul în lanț. Fiecare elev va citi câte o propoziție.

AMINTEȘTE-ȚI!

Textul este format din mai multe propoziții/enunțuri legate prin înțeles. Orice text are un **titlu** și un **autor**.

Un text conține mai multe **alineate**, care fac trecerea de la o idee la alta.

ÎNȚELEGE TEXTUL

1. Scrie:

Titlul textului	
Autorul	
Numărul de alineate	

2. Răspunde la următoarele întrebări:

- Unde se petrece acțiunea?
- De ce sunt bucuroase cărțile?
- Ce preferă Andi să facă atunci când vine la bibliotecă?
- Despre ce este vorba în cartea lui Andi?
- Cum crezi că a ajuns cartea pe măsuta băiețelului?

EXERSEAZĂ

1. Scrie câte o propoziție, folosind cuvintele: *biblioteca, raft, carte, ilustrație, dinozaur*.
2. Completează propozițiile de mai jos cu informațiile potrivite din textul *Cartea fără poveste*:
 - a) *Noaptea* _____, cărțile încep să vorbească între ele.
 - b) Cărțile construiesc o _____ până la raftul cel mai de sus.
 - c) Andi a observat _____ pe masa lui.
 - d) Andi a răsfoit primele _____.
 - e) În carte erau ilustrații cu _____.
3. Încercuiește, pentru fiecare cuvânt de mai jos, caseta cu numărul de silabe corespunzător.

vizită				răsfoite				dinozaur				sus			
1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4

4. Transcrie, din text, în caietul tău:
 - a) două cuvinte care conțin grupul de litere *ce*;
 - b) al doilea alineat.

SPUNE CE GÂNDEȘTI

1. Crezi că noaptea cărțile pot prinde viață? Motivează-ți răspunsul.
Exemplu: Da, cărțile pot prinde viață noaptea pentru că se împrietenesc între ele și își spun povești.
2. Găsește o continuare a textului *Cartea fără poveste*. Ce crezi că a făcut Andi cu cartea descoperită?

APLICĂ

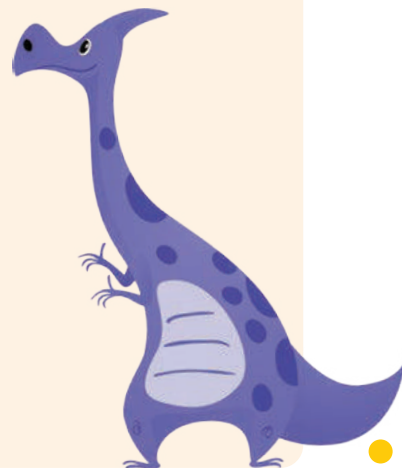
Formulează întrebări despre textul citit, care să înceapă cu următoarele cuvinte:

Exemplu: Cine găsește cartea cu dinozauri?

PROVOCARE

Cu ajutorul unui adult, caută informații despre dinozauri pe internet sau în enciclopedii. Realizează un desen cu dinozaurul preferat și notează în josul paginii numele acestuia, precum și caracteristicile pe care le are. Adaugă desenul în portofoliu.

AMINTEȘTE-ȚI!

Oamenii comunică prin **propoziții** sau **enunțuri**, formate din cuvinte.

Schimbul de informații se poate face folosind **comunicarea orală** sau **comunicarea scrisă**.

REȚINE!

Conversația purtată de două sau mai multe persoane se numește **dialog**.

Acesta se va marca, în scris, prin folosirea **liniei de dialog**.

DESCOPERĂ

Marga este noua colegă a Sofiei la cursul de înot. După curs, cele două fete s-au întâlnit la florărie, acolo unde Sofia cumpăra un cadou pentru bunica ei, Maria.

a) Completează dialogul dintre cele două.

— Bună! Eu sunt Margareta, ne-am întâlnit la cursul de înot! Părinții mă alintă și îmi spun _____.

— Bună! Îmi pare bine să te revăd! Eu sunt _____. M-am oprit să iau un cadou pentru bunica _____, care astăzi împlinește 60 de ani.

b) Citiți dialogul pe roluri.

APLICĂ

1. Imaginează-ți că faci cunoștință cu un coleg nou în prima zi de școală.

a) Prezintă-te! Nu uita să saluți! *Exemplu: — Bună! Numele meu este...*

b) Prezintă-l pe noul coleg în fața clasei.

2. Privește cu atenție ilustrația alăturată și imaginează-ți dialogul dintre mamă și copil.

3. Completează spațiile libere de mai jos pentru a te descrie. Realizează și un desen cu tine.

→ Numele și prenumele: _____

→ Vârsta și data nașterii: _____

→ Școala la care înveți: _____

→ Materia preferată: _____

→ Mâncarea preferată: _____

→ Frați sau surori: _____

→ Animăluț: _____

→ Pasiunile mele: _____

→ Cartea preferată: _____

→ Jocul preferat: _____

DESENEAZĂ-TE!

- ◆ Citește textul în gând, apoi cu voce tare.

TRENUL ALFABETULUI

de George Zarafu

Vă voi spune-acum povestea,
Cu un tren nemaivăzut,
Că s-a dus în lume vestea,
Pe la școli când a trecut.

În vagoane, iată, are
Strofe multe, trase-ncet
De-o locomotivă care
Se numește ALFABET.

EXERSEAZĂ

1. Enumeră literele alfabetului român.
2. Scrie alfabetul limbii române, folosind literele mici și mari de mână.
3. Spune sunetul inițial pentru cuvintele: *poveste, tren, iată, alfabet*.
Exemplu: *poveste* – sunetul *p*
4. Numește sunetele pe care le auzi în pronunția cuvintelor: *lume, vestea, vagoane, strofe, locomotivă*.
5. Subliniază, în propozițiile de mai jos, cuvintele care conțin grupurile de litere *ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi*.
 - Cecilia este în curte cu prietenii săi.
 - Ea o cheamă pe Georgeta mai aproape.
 - Împreună citesc o enciclopedie despre regina albinelor.
 - Anghel și Giulia modelează în pereche un triunghi din plastilină.
 - Chitara este instrumentul lor preferat.
6. Alcătuieste propoziții, folosind cuvintele: *ciupercă, pace, fragi, geană, chenar, unchi, ghidon, Gheorghe*.

APLICĂ

1. Aadaugă silabe pentru a forma cuvinte, ca în model:

che → *ie* ———
→ ———
ghi → *don* ———
→ ———

2. Copiază în caiet propoziția din modelul de mai jos.

Învățătura este cea mai bună aruție.

RECOMANDARE DE LECTURĂ

Citește integral poezia scrisă de George Zarafu, *Trenul alfabetului*. Realizează un desen inspirat de aceasta.

EU SPUN UNA, TU SPUI MULTE

ureche – _____
cercel – _____
ghem – _____
ghicitoare – _____
înger – _____
girafă – _____

- ◆ Citește textul în gând, apoi cu voce tare.

FETIȚA CARE VOIA SĂ SALVEZE CĂRȚILE

adaptare după Klaus Hagerup și Lisa Aisato

Anna era o fetiță care iubea cărțile. Într-o zi, mergând la bibliotecă, a aflat că toate cărțile pe care nu le împrumuta nimeni urmau să fie distruse. Anna era dispusă să le citească pe toate pentru a le salva.

Zile în șir, fetița a citit teancuri întregi de cărți cu coperti fascinante, dar una i-a atras atenția în mod special: *Pădurea fermecată*. Anna nu a apucat să afle sfârșitul poveștii. Ultima filă lipsea și nu era de găsit pe nicăieri.

Curând, tot orașul a început să vorbească despre *Pădurea Fermecată*. Niciodată nu mai existase o carte citită de atâția oameni.

Anna a decis să scrie ea finalul cărții. A luat o foaie și a scris: „Totul este posibil”.

- ◆ Citiți textul în lanț. Fiecare elev va citi câte o propoziție.
- ◆ Citește enunțul din care aflăm ce carte i-a atras atenția Annei.

SPUNE CE GÂNDEȘTI!

- Care este învățătura pe care o poți extrage din text?
- Crezi, la fel ca Anna, că „totul este posibil”? Motivează-ți răspunsul.

ÎNȚELEGE TEXTUL

1. Scrie:

Titlul textului	
Autorul	
Numărul de alineate	

2. Caută în text informații și formulează răspunsuri la întrebările de mai jos:

- Ce iubea Anna?
- Ce a aflat Anna mergând la bibliotecă?
- Cum a încercat Anna să salveze cărțile?
- Ce carte i-a atras atenția Annei?
- Ce lipsea din cartea citită de Anna?
- Cum se încheie textul?

3. Explică motivul pentru care cărțile urmau să fie distruse.

EXERSEAZĂ

1. Ce se găsește într-o bibliotecă? Dar într-o librărie? Ce deosebiri sunt între cele două locuri?
2. Selectează, din textul dat, cuvinte care denumesc părți componente ale cărții. Alcătuiește propoziții cu aceste cuvinte.
3. Unește cuvintele din prima coloană cu explicațiile corespunzătoare.

COPERTĂ

fiecare dintre foile care alcătuiesc o carte

COTOR

înveliș protector al unei cărți

FILĂ

fiecare dintre cele două fețe ale unei file

PAGINĂ

parte laterală unde se lipesc sau se cos filele cărții

AMINTEȘTE-ȚI!

Componentele unei cărți sunt copertile, filele și cotorul.

Textele pe care le găsim într-o carte pot fi însoțite de ilustrații.

REȚINE!

Cuprinsul este o listă care conține titlurile textelor din carte sau denumirile capitolelor. Pentru fiecare conținut din carte este indicat numărul paginii.

OBSERVĂ

Privește cu atenție cuprinsul alăturat și răspunde oral la următoarele întrebări:

- a) Câte povești conține cuprinsul alăturat?
- b) La ce pagină se află povestea *Apa vieții*?
- c) Câte pagini are povestea *Gâsca de aur*?
- d) La ce pagină începe penultima poveste?
- e) Ce informații ne oferă cuprinsul?

CUPRINS

1. Croitorașul cel viteaz	4
2. Aladin și lampa fermecată	14
3. Scufița Roșie	27
4. Albă-ca-Zăpada și cei șapte pitici	33
5. Frumoasa adormită	46
6. Gâsca de aur	54
7. Pomul cu merele de aur	65
8. Prințul broscui	75
9. Câinele și vrabia	80
10. Apa vieții	86

AFLĂ MAI MULT!

Ghicitoare:

*Are foi și nu e pom,
Îți vorbește și nu-i om,
Dă adesea sfaturi multe
Celor care vor s-asculte!*

Caută și alte ghicitori despre **carte**. În caiet, scrie-o pe cea care ți-a plăcut cel mai mult.

APLICĂ

Desenează pe caiet o carte deschisă.

Respectă cerințele următoare:

- scrie pe pagina din stânga cuprinsul cărții, care să fie format din trei titluri de povești;
- realizează pe pagina din dreapta un desen reprezentativ pentru primul titlu din cuprins;
- numerează paginile unde este deschisă cartea.

REȚINE!

Participanții la dialog sunt, pe rând, vorbitori și ascultători. Mesajul trebuie să fie formulat și rostit clar și corect de către vorbitor și receptat cu atenție de către ascultător.

vorbitor → ascultător
(mesaj)

JOC DE ROL

Alege unul dintre dialogurile scrise în pereche. Prezintă-l în fața clasei, alături de colegul tău.

DESCOPERĂ

1. Citește dialogul dintre cele două personaje, completând răspunsul Dariai:

- Bună, Daria!
— Bună, Alex!
— Te simți pregătită pentru testul de azi?
— Sunt pregătită, da!
— Eu aș avea nevoie de o lămurire. Câte pagini are o filă?
— O filă are _____ pagini.
— Mulțumesc mult! Succes la test!
— Cu plăcere! Succes și ție!

2. Răspunde la următoarele întrebări:

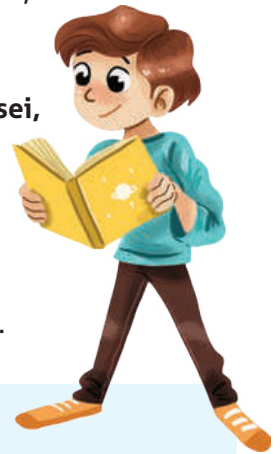
- Ce formule de salut sunt folosite la începutul dialogului?
- Cine participă la dialog?
- Cum răspunde Daria atunci când Alex îi mulțumește?

EXERSEAZĂ

1. Interpretează dialogul de mai sus în fața clasei, alături de un coleg.

2. Lucrează în pereche. Scrie împreună cu un coleg dialoguri, pornind de la următoarele situații:

- ești la teatru și cineva s-a așezat pe locul tău;
- ești în autobuz, stai pe scaun și urcă o bătrânică.

INVESTIGAȚIE: În vizită la librărie!

Ce veți face? Veți merge la librăria cea mai apropiată de școală.

Cum veți face? În echipe de câte patru veți vizita librăria și veți strânge informații despre:

- ce fel de cărți se află în librărie;
- care este rolul unui librar;
- unde se găsește secțiunea de cărți pentru copii.

Ce veți descoperi? Cum este organizată o librărie.

Cum veți ști că ați reușit? Fiecare echipă prezintă în fața clasei informațiile obținute. Puteți adăuga și alte aspecte care v-au atras atenția.

DESCOPERĂ

Observă cum este așezat în pagină textul de mai jos, apoi răspunde la întrebări:

18.10.2023

Fetița care voia să salveze cărțile
Klaus Hagerup și Lisa Aisato

Amma era o fetiță care iubea cărțile.
Mergând la bibliotecă, a aflat că toate
cărțile pe care nu le împrumuta nimemi
urmasu să fie distruse.

- Unde este scrisă data?
- Unde este așezat titlul textului?
- Unde apare numele autorilor în raport cu titlul textului?
- Ce regulă de așezare în pagină se respectă la începutul textului?

EXERSEAZĂ

1. Transcrie în caiet textul de mai sus, având în vedere:

- scrierea corectă a datei, a titlului și a autorilor;
- marcarea corectă a alineatului;
- scrierea corectă a cuvintelor și a semnelor de punctuație;
- încadrarea în liniatura caietului;
- scrierea îngrijită.

APLICĂ

Încercuiește **A** dacă propozițiile sunt adevărate sau **F** dacă sunt false.

- Scriem data pe primul rând din stânga. A / F
- Scriem titlul textului înainte de dată. A / F
- Scriem numele autorului/autorilor sub titlu. A / F
- Nu folosim alineate. A / F

REȚINE!

Pentru a așeza un text în pagină, avem în vedere următoarele:

- scriem **data** pe primul rând, în dreapta;
- lăsăm un rând liber;
- scriem **titlul** textului pe mijlocul rândului următor;
- scriem **numele autorului/autorilor** sub titlu, de la jumătatea lui;
- respectăm **alineatele** din textul tipărit;
- respectăm **semnele de punctuație**;
- respectăm **liniatura** și scriem îngrijit.

- ◆ Citește textul, apoi rezolvă cerințele.

UN MIRIAPOD HOINAR*

adaptare după Adina Popescu

Ați întâlnit vreodată un **miriapod***, acea mică vietate care are corpul format din segmente inelate și foarte multe picioare?

Ei bine, eu am cunoscut unul și nu era un miriapod oarecare: avea **vocație*** de călător. Pentru că trăise toată viața într-o grădină, Miriapodul s-a decis să plece la oraș. Înainte de a porni la drum, el a trebuit să se încălțe. Avea atâtea picioare încât a fost nevoie de vreo sută de bocanci. După nici o zi de drum, Miriapodul a constatat că-l strâng bocancii.

Cred că vă închipuiți cât de lungă a fost călătoria Miriapodului spre oraș! Au trecut zilele, vara se terminase. Apăruseră primele frunze galbene ale toamnei, iar el încă mai avea destul de mers.

VOCABULAR

hoinar – cineva care umblă mult;

miriapod – insectă cu multe picioare;

vocație – chemare, predispoziție pentru o anumită activitate sau profesie.

PROVOCARE

Realizează un desen în care să ilustrezi un miriapod încălțat cu bocanci.

Expune lucrarea la panoul clasei.

1. Răspunde oral la următoarele întrebări:

- Cum arată un miriapod?
- Cine dorea să călătorească și de ce?
- Ce a făcut Miriapodul înainte de a porni la drum?
- Ajunge Miriapodul la oraș?

2. Alcătuieste propoziții cu următoarele cuvinte: *miriapod, hoinar, vocație*.

3. Răspunde, în scris, la următoarele întrebări:

a) De cine este scrisă o carte?	c) Ce este o bibliotecă?
b) De unde o poți cumpăra?	d) Ce rol au coperțile unei cărți?

4. Ordonează alfabetic cuvintele: *titlu, autor, cotor, pagini, file, copertă, ilustrații*. Exemplu: autor, ...

5. Numerotează replicile de mai jos în ordinea corectă pentru a obține un dialog. Transcrie dialogul obținut în caietul tău, respectând regulile de așezare în pagină.

- Îmi fac mai întâi temele, apoi am să exersez la chitară.
- Da, e o idee bună, Cristina.
- Ce faci după ore, Andrei?
- Vrei să jucăm după aceea o partidă de șah?

1

- ◆ Citește textul, apoi rezolvă cerințele.

MATILDA

adaptare după Roald Dahl

În după-amiaza zilei când tatăl ei refuzase să-i cumpere o carte, Matilda plecă singură la biblioteca publică a orașului. Doamna Phelps, bibliotecara, fusese puțin mirată de venirea unei fetițe atât de mici, dar îi spusese că era binevenită.

— Unde sunt, vă rog, cărțile pentru copii? întrebă Matilda.

— Sunt acolo, pe rafturile de jos, îi răspunde doamna Phelps. Vrei să te ajut să găsești una frumoasă cu multe poze sau te descurci?

— Nu, mulțumesc, zise Matilda. Sunt sigură că mă descurc.

De atunci înainte, în fiecare după-amiază când mama ei pleca, Matilda alerga la bibliotecă.

1. Răspunde la următoarele întrebări:

- Care este titlul textului?
- Cum se numește autorul textului?
- Câte alineate are textul dat?

2. Observă imaginea alăturată. Scrie trei părți componente ale cărții.

3. Completează dialogul dintre cei doi copii.

— _____, Alina! Ți-a plăcut cartea *Matilda*?

— Bună, Vlad! Da, ți-o recomand și ție.

— _____?

— Autorul este Roald Dahl.

— Mulțumesc pentru informație!

— _____!

4. Scrie, din text, trei cuvinte care conțin grupul de litere *ci*.

5. Transcrie titlul textului, autorul și primul enunț, având grijă să respecti regulile de așezare în pagină.

	FB	B	S
1	3★	2★	1★
2	3★	2★	1★
3	3★	2★	1★
4	3★	2★	1★
5	3★	2★	1★
★ – un răspuns corect			

AUTOEVALUARE

Alege imaginea care sugerează cum te-ai simțit la finalul acestei unități. Colorează!

- ◆ Citește textul în gând, apoi cu voce tare.

OLGUȚA ȘI UN BUNIC DE MILIOANE

adaptare după Alex Moldovan

Spuneți cinstit: voi n-ați visat niciodată la o bibliotecă care ascunde un secret? Eu da! La ce bun să ai o bibliotecă atât de mare, dacă nu e însoțită de un pasaj secret? La cum îl cunoșteam pe bunicul, eram convinsă că biblioteca lui avea secrete.

În orice film de aventuri, rafturile sunt dotate cu un mecanism care-ți permite să evadezi. Situația e și mai convenabilă dacă ai norocul să te afli într-o bibliotecă, așa cum ne aflam eu și Victor. Trebuie doar să cercetezi cu atenție rafturile bibliotecii și să cauți butonul secret care să declanșeze deschiderea unei intrări spre pasajul secret.

Chipul lui Victor s-a luminat:

— Olguța, dragă, ești pur și simplu grozavă!

- ◆ Citește un enunț din text care se termină cu semnul întrebării.
- ◆ Citește cuvântul cu care începe al treilea alineat din text.

1. Răspunde la următoarele întrebări:

- a) Care este titlul textului? Dar numele autorului?
- b) La ce visa Olguța?
- c) De ce era convinsă fetița?
- d) Ce putea declanșa butonul secret pe care Olguța și-l imagina?

2. Transcrie din textul de mai sus:

- enunțul în care se vorbește despre dotarea rafturilor din orice film de aventură;
- propoziția în care Victor spune ceva despre Olguța;
- cuvintele care conțin grupurile de litere *ce, ci, chi*.

3. Formulează întrebări despre text, pornind de la următoarele cuvinte:

Exemplu: Unde se află Olguța și Victor?

4. Continuă, pe caiet, dialogul dintre Olguța și Victor cu încă două replici.

JOC DE ROL

Ești coleg de clasă cu Olguța. Olguța ți-l prezintă pe Victor. Cum îl saluți pe Victor când vă vedeți? Cum te prezinți?

UNITATEA

3

PREGĂTIRI DE TOAMNĂ

În această unitate de învățare:

- vei învăța să recunoști un text literar
- vei afla ce este un text narativ
- vei învăța să asculți și să respecti opinia celuilalt
- vei învăța să scrii corect într-un/într-o și cuvintele care conțin â/î
- vei exersa transcrierea și copierea cuvintelor
- vei recunoaște personajele unui text
- vei realiza, alături de colegi, o carte uriașă

- ◆ Citește textul în gând, apoi cu voce tare.

POVESTE DE TOAMNĂ

adaptare după Titel Constantinescu

În fața ferestrei clasei e un măr. Copiii îi ascultă deseori poveștile.
Rândunelele se opresc și ele în preajma mărului, dar acesta e supărat pe ele. Sunt prea gălăgioase! Rândunelele sunt și ele supărate pe măr. Cât foșnesc frunzele lui!

Într-o zi, și-au dat seama de o mare problemă: copiii aveau nevoie de liniște!

— Vom pleca. Trebuie să plecăm! spuseră rândunelele.
Dacă mai stăm, copiii nu vor mai învăța din cauza noastră!

— Îmi pare rău! răspunse mărul. Cred că și frunzele mele vor trebui să plece! Copiii trebuie să învețe în liniște.

Curând, rândunelele au plecat. Frunzele mărului le-au privit depărtându-se. Au început și ele să se desprindă una câte una și să cadă legănat pe pământ.

*Simbolul marchează un fragment.

ÎNȚELEGE TEXTUL

1. Scrie:

Titlul textului	
Autorul	
Numărul de fragmente marcate cu simbolul 	

2. Răspunde la următoarele întrebări:

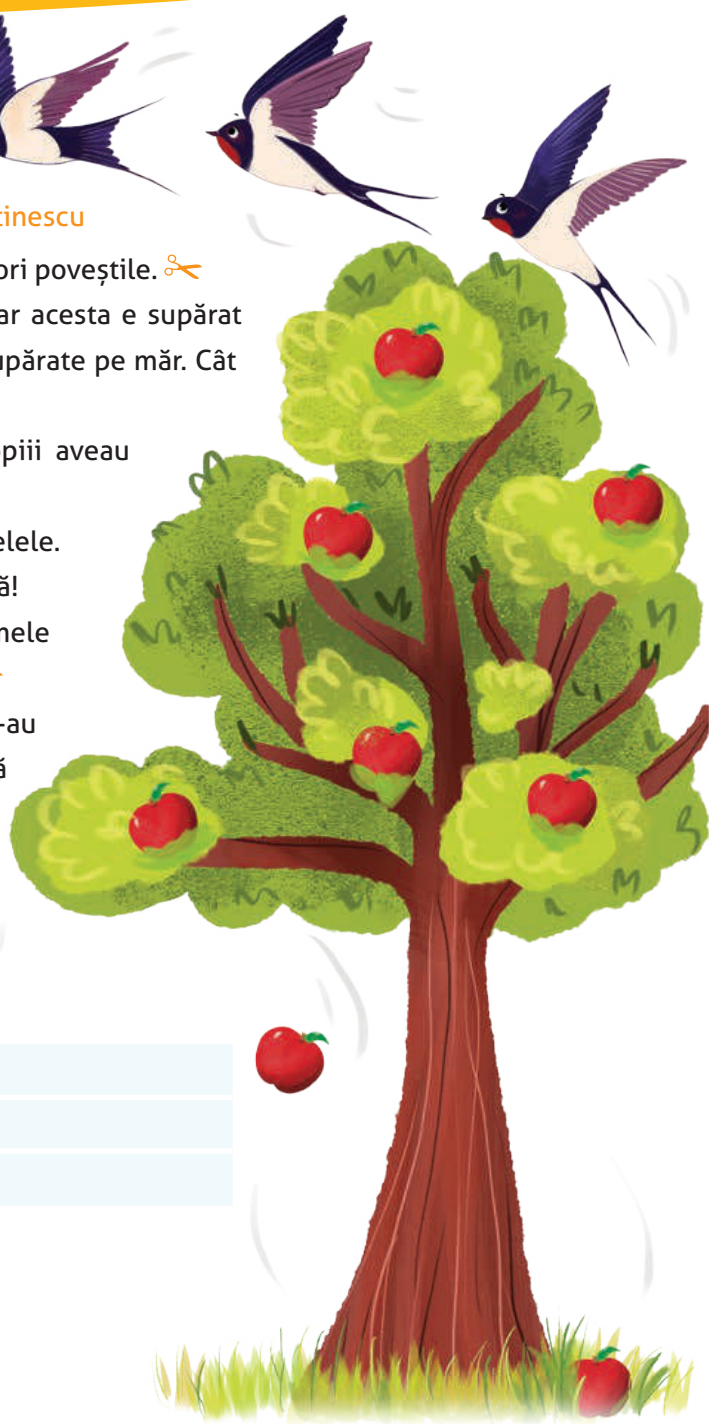
- Unde se afla mărul?
- De ce e supărat mărul pe rândunele?
- Ce au hotărât rândunelele să facă?
- Ce măsuri a luat mărul ca să nu mai fie gălăgie?

3. Alege varianta corectă:

- Copiii ascultă poveștile **rândunelelor/mărului**.
- Mărul este supărat pe **rândunele/copii**.
- Copiii aveau nevoie de **mere/liniște**.
- Întâmplarea se petrece în anotimpul **primăvara/toamna**.

REȚINE!

Textul literar prezintă întâmplări imaginare și provoacă emoții cititorului.

EXERSEAZĂ

Folosește-te de axa timpului de mai jos, pentru a așeza următoarele fapte din text în ordinea corectă.

- Rândunelele se decid să plece, pentru a-i lăsa pe copii să învețe în liniște.
- În fața clasei este un măr.
- Frunzele mărului încep să se desprindă și să cadă pe pământ.
- Mărul este supărat pe rândunele pentru că sunt gălăgioase.

REȚINE!

Textul narativ prezintă o înșiruire de fapte în ordinea în care s-au desfășurat. Fiecare faptă este prezentată în câteva enunțuri din text, grupate într-un fragment. Un text poate avea mai multe fragmente.

SPUNE CE GÂNDEȘTI

- Crezi că faptele povestite în textul *Poveste de toamnă* s-ar putea întâmpla în realitate?
- Ce crezi că vrea să ne transmită autorul prin textul său?

LUCREAZĂ ÎN ECHIPĂ

PĂLĂRIILE GÂNDITOARE. Formați echipe de câte șase elevi, pentru a discuta despre textul *Poveste de toamnă*. Fiecare membru al echipei își va alege ca simbol o pălărie și, în funcție de culoarea acesteia, va rezolva cerința dată.

Pălăria albă

Prezintă faptele din text, în ordine cronologică.

Pălăria galbenă

Scoate în evidență lucrurile bune pe care rândunelele și mărul le-au făcut pentru copii.

Pălăria roșie

Prezintă sentimentele/emoțiile pe care mărul și rândunelele le au la începutul textului.

Pălăria verde

Dă sfaturi mărului despre cum ar fi trebuit să le transmită rândunelelor că îi deranjează pe copii.

Pălăria albastră

Conduce discuția, cere păreri, are grijă ca fiecare membru să respecte cerința.

Pălăria neagră

Explică de ce, la început, mărul și rândunelele nu s-au comportat bine.

APLICĂ

Continuă povestea, scriind ce crezi că au spus copiii când și-au dat seama că rândunelele au plecat, iar mărul a rămas fără frunze.

AMINTEȘTE-ȚI!

Într-o conversație, putem fi, pe rând, atât vorbitori, cât și ascultători.

DESCOPERĂ

Citește următoarele replici:

Vom pleca. Trebuie să plecăm!
Dacă mai stăm, copiii nu vor mai învăța din cauza noastră!

A

Îmi pare rău! Cred că și frunzele mele vor trebui să plece! Copiii trebuie să învețe în liniște.

B

REȚINE!

Pentru a avea o comunicare eficientă, este important să ascultăm ceea ce ne comunică partenerul de dialog. Apoi, putem să ne spunem propria părere. Părerea fiecărui vorbitor trebuie respectată.

a) Citește dialogul pe roluri, alături de colegul de bancă.

b) Scrie în casete cine este vorbitorul și cine este ascultătorul pentru fiecare bulă de dialog.

	vorbitorul		ascultătorul
A	Exemplu: rândunelele	→	
B		→	

EXERSEAZĂ

Marchează cu X replicile pe care le consideri politicoase.

— Ce vrei? Nu am timp să te ascult!

— Ne-ar face plăcere să luați cina cu noi!

— Cu ce vă pot fi de folos? Vă ascult!

— Te rog să-ți iei ce vrei! Eu vreau limonadă.

— Dă-mi caietul! Mai repede, n-am timp!

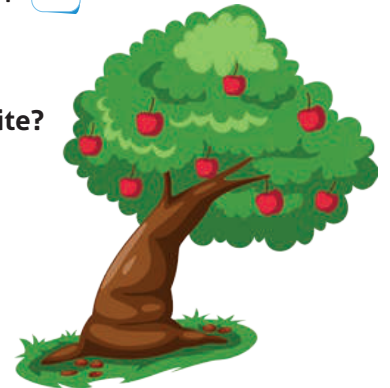
— Hai afară! Îmi ești dator!

SPUNE CE GÂNDEȘTI

Ce crezi că s-ar fi întâmplat dacă mărul și rândunelele ar fi avut păreri diferite?

APLICĂ

Imaginează-ți un dialog între măr și rândunele, având în vedere următoarea situație: rândunelele nu vor să plece și nu consideră că deranjează. Ce le-ar zice mărul rândunelelor pentru a le convinge să-și schimbe atitudinea?

DESCOPERĂ

Citește enunțurile de mai jos și observă cuvintele scrise îngroșat.

- a) În fața ferestrei clasei e un măr.
 - b) Rândunelele fi deranjează pe copii.
 - c) Rândunelele au înțeles că trebuie să plece.
 - d) Mărul se hotărî să urmeze exemplul rândunelelor.
 - e) Frunzele mărului nu vor mai reîncepe să foșnească.
- Transcrie în caiet cuvintele îngroșate.
 - Indică poziția literelor â, î/Î în cuvintele îngroșate.

EXERSEAZĂ

1. Dă exemple de câte două cuvinte care:

- a) încep cu î;
- b) se termină cu î;
- c) conțin â;
- d) conțin, în același cuvânt, literele â și î. *Exemplu: înspăimântat*

2. Completează cu â sau î:

c <u>â</u> ine	_ nainte	_ nt _ i
c _ teodată	a dobor _	rom _ n
măn _ ncă	p _ ine	_ nt _ mplător

3. Schimbă forma cuvintelor date, astfel încât â să devină î, ca în model:

- se hotărâse – se hotărî*
- se posomorâse – _____
- i se urâse – _____
- le coborâse – _____

4. Formează cuvinte ca în model:

- tânăr – întinerit – neîntinerit*
bătrân	–	____	–	____
mugure	–	____	–	____
floare	–	____	–	____

5. Transcrie în caiet trei cuvinte de la exercițiul 2.

REȚINE!

Litera â se scrie întotdeauna în interiorul cuvintelor (*cântec, vânt, pământ* etc.).

Litera î se scrie la începutul și la sfârșitul cuvintelor (*învățat, coborî, hotărî* etc.).

Atenție! Uneori, î apare și în interiorul cuvintelor, atunci când urmează după *ne-*, *re-* sau *prea-* (*neîncetat, reîncepe, preaînțelept* etc.).

- ◆ Citește textul în gând, apoi cu voce tare.

PUIȘORII

adaptare după Emil Gârleanu

Toamnă...

Un stol de rândunele se pregătește de plecare.

Pe **prispa*** casei stă un copilăș, îmbrăcat doar cu o cămășuță. Urmărește stolul în care se află și cele trei rândunele din cuibul de sub streșina casei sale. Mama lui îi promisese că, dacă va fi cuminte, va primi în dar puii, când vor crește. El a fost cuminte pe parcursul verii. Puișorii au crescut, dar acum se pregătesc de plecare.

Deodată, din stol se desprind trei pui. Se îndreaptă către copilăș, ating ușor streșina casei, apoi își continuă zborul. Așa și-au luat rămas-bun.

Copilașul, emoționat, începe să plângă. Mama îl îmbrățișează și îi promite din nou:

— Nu plânge, puiul mamei, au să se întorcă... la primăvară.

- ◆ Citește fragmentul din care aflăm ce fac puii de rândunică înainte să plece.

- ◆ Citește enunțul din care aflăm ce îi spune mama copilului.

EU SPUN UNA, TU SPUI MULTE

stol – _____
casă – _____
cuib – _____
mamă – _____
rândunică – _____

ÎNȚELEGE TEXTUL

1. Scrie:

Titlul textului

Autorul

Numărul de alineate

2. Răspunde la următoarele întrebări:

- În ce anotimp se petrece acțiunea?
- Cine participă la acțiune?
- Ce promisiune i-a făcut mama băiețelului, dacă va fi cuminte?
- Ce au făcut cei trei puișori înainte de a-și lua zborul?
- Când se vor întoarce păsările călătoare?

VOCABULAR

prispa – terasă îngustă înălțată de-a lungul peretelui din față la casele țărănești, adesea mărginită de o balustradă scundă de lemn.

EXERSEAZĂ

1. Scrie în caiet o propoziție despre fiecare personaj în parte.

Copilașul este îmbrăcat

cu o cămășuță.

REȚINE!

La acțiunea unui text narativ iau parte **personaje**. Acestea pot fi oameni, animale, plante sau obiecte.

2. Completează enunțurile următoare cu informațiile potrivite:

- A venit anotimpul _____ .
- Pe prisma casei, copilul urmărește _____ .
- Deodată, din stol se desprind _____ pui.
- Aceștia ating _____ casei, apoi își continuă zborul.
- Copilașul începe să _____ .
- Mama îl _____ .

3. Marchează cu X explicația potrivită:

Rândunelele s-au desprins din stol pentru că voiau:

- să se întoarcă la cuib;
- să se odihnească înainte de a-și lua zborul;
- să își ia rămas-bun.

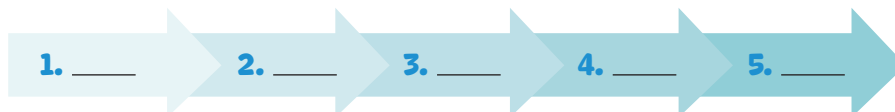
Copilașul a început să plângă pentru că:

- mama nu și-a ținut promisiunea;
- au plecat pușorii de rândunică;
- a venit toamna.

4. Așază pe axa timpului următoarele fapte din text:

- Puii de rândunică se desprind din stol pentru a-și lua rămas-bun.
- Rândunelele se pregătesc de plecare.
- Copilașul începe să plângă.
- A venit toamna.
- Pe prisma casei, copilașul urmărește stolul de rândunele.

APLICĂ

- Numește trei personaje întâlnite în alte lecturi. Precizează titlul și autorul textelor din care fac parte acestea.
- Imaginează-ți un dialog între copilaș și cei trei pui de rândunică la momentul întoarcerii lor, atunci când va fi primăvară. Interpretează-l alături de colegi sau folosind marionete.

PORTOFOLIU

Alege o vietate și scrie pe o foaie cum se pregătește aceasta pentru toamnă. Adaugă foaia în portofoliu.

DESCOPERĂ

Într-un sau într-o? Observă imaginile și completează spațiile libere ca în modelul dat.

într-o

EXERSEAZĂ

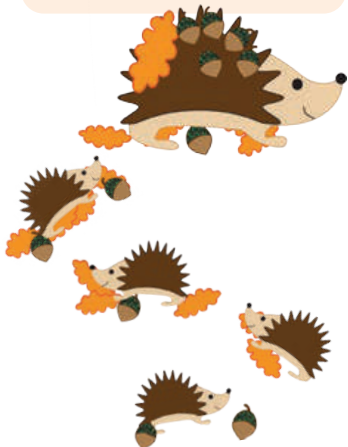
1. Alcătuieste câte o propoziție cu fiecare dintre următoarele grupuri de cuvinte:

→ într-o seară, într-o vară,
într-o curte;

→ într-un picior, într-un parc,
într-un măr.

REȚINE!

Cuvintele *într-o* și *într-un* se scriu întotdeauna cu liniuță de unire (cratimă).

2. Completează spațiile libere cu *într-o* sau *într-un*:

- A pierdut telefonul _____ loc aglomerat.
- Am avut un vis ciudat _____ seară.
- Cred că vom merge după ciuperci _____ pădure.
- _____ an sunt douăsprezece luni.

3. Caută în textul *Puișorii*, adaptat după Emil Gârleanu, cuvinte potrivite pentru a completa schemele de mai jos:

4. Alege varianta corectă, apoi transcrie propozițiile în caietul tău.

- Într-un/Într-o zi de toamnă, stolul a zburat.
- Într-un/Într-o stol se află mai multe rândunele.

- ◆ Citește textul, apoi rezolvă cerințele.

POVESTE DE TOAMNĂ

adaptare după Jill Barklem

Era o toamnă frumoasă. Murele erau coapte, nucile erau gata, iar șoarecii din Desișul de Muri erau extrem de ocupați. În fiecare dimineață, ieșeau pe câmp să adune semințe, fructe de pădure și rădăcini. Le duceau într-un loc minunat, Magazia din Buștean, unde le puneau la păstrare pentru iarna care urma să vină.

Lordul Chițofor ieșise afară devreme, cu fiica sa, Crinuța.

— Stai lângă mine și ai grijă să nu te rătăcești, îi spuse el, în timp ce mergeau încetșor pe lângă tufele de mure.

Coșul era aproape plin, când apăru bătrâna doamnă Licăriș.

— Vă căutam, zise ea. Se apropie vremea rea, o simt în oase. Trebuie să terminăm cu recolta înainte să înceapă ploile.

- ◆ Citește primul cuvânt al fiecărui alineat.

- ◆ Citiți textul pe roluri.

1. Scrie:

Titlul textului	
Autorul	
Personajele	

2. Răspunde la întrebările de mai jos:

- a) În ce anotimp se petrece acțiunea?
- b) Unde locuiesc șoarecii?
- c) Ce adună aceștia în fiecare dimineață?
- d) Când trebuie să se încheie recolta?

3. Transcrie în caiet, din textul dat:

- un grup de cuvinte care să conțină *într-un*;
- un cuvânt cu litera *â*;
- un cuvânt cu litera *î*.

4. Numerotează enunțurile de mai jos în ordinea în care se petrec întâmplările din textul *Poveste de toamnă*.

- Doamna Licăriș atrage atenția asupra faptului că vremea rea se apropie.
- Lordul Chițofor îi spune Crinuței să aibă grijă să nu se rătăcească.
- 1 Toamna a ajuns în Desișul cu Muri.
- Lordul Chițofor și Crinuța ies afară devreme, la cules de mure.

- ◆ Citește textul, apoi rezolvă cerințele.

ȘCOALA DIN PĂDURE. UN NOU COLEG

adaptare după Ann-Katrin Heger

Când poarta Școlii din Pădure a început să se vadă în zare, Mino s-a oprit. În sfârșit, era acasă! Avea să-și vadă cel mai bun prieten, pe Lenni. Își ținea botul în aer. După miros, îl putea recunoaște pe Lenni și de la o poștă, fără să-l confunde cu celelalte animale de la școală.

Elevii – veverițe, bursuci, căprioare, jderi, ciocănitari, urși, iepuri – se plimbau emoționați prin curtea școlii.

Dintr-odată, cineva și-a pus laba moale pe umărul lui Mino.

— Ce faci, ghemotoc de blană? s-a auzit o voce.

— Lenni! a spus Mino și l-a îmbrățișat pe urs cu putere.

Lenni l-a strâns și el în brațe și au pornit împreună către festivitatea de deschidere a noului an școlar.

1. Completează pe caiet propozițiile următoare:

- Titlul textului este _____ .
- Autorul este _____ .
- Un personaj al textului este _____ .

2. Răspunde în scris la următoarele întrebări:

- Unde se petrece întâmplarea din text?
- Pe cine avea să vadă Mino?
- Unde au plecat Lenni și Mino după ce s-au reîntâlnit?

3. Încercuiește în fiecare pereche cuvântul scris corect:

- întâmplare/întîmplare;
- a pârî/a pârâ;
- reîntors/reântors.

4. Identifică, pe baza textului, personajele la care se referă propozițiile de mai jos și scrie-le în căsuțele alăturate:

- S-a oprit atunci când poarta Școlii din Pădure a început să se vadă în zare.
- Se plimbau emoționați prin curtea școlii.
- Cineva și-a pus laba moale pe umărul lui Mino.

5. Formulează câte o propoziție cu următoarele grupuri de cuvinte: *într-o pădure, într-un bârlog, într-o scorbură.*

	FB	B	S
1	3★	2★	1★
2	3★	2★	1★
3	3★	2★	1★
4	3★	2★	1★
5	3★	2★	1★
★ – un răspuns corect			

AUTOEVALUARE

Alege imaginea care sugerează cum te-ai simțit la finalul acestei unități. Colorează!

